20 փարա

ՀԱՅՐԵՆԻՔ

ԱՄԵՆՕՐԵԱՅ ԹԱՂԹՍՊ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՎ ԱԶԱՏԱՐՀԱՅԻՆ

20 փարա

ԳԻՆԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԲԱՆԿԻՆ ղրաքանի պարտականութեան Ներքին գիտի միջին.

Ազգային խնդիրներու վրայ զրուցան Ցուցադրեցին. բարեկամորէն և լրջով.

Ազիսուրիոն, Ներքին. պարարին. Եւ խոսան լրջոր.

Ժողովրդեան կարգալու բանիր.

Ուսնարարան և արձեանական գոր Ցանուցուեանց ծանուցումներ

ԳԻՆ ԱՌԱՆՁԻՆ

ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒԹԻՒՆԸ ՆԱԽԵՒ

Տարին Կիսամեայ

Ամբողջ Հանար 6 մեկ. 3 մեկ.

Հանարաց . 7 . 3½ .

Ամենայնիւ մեկ տարի գինն է տասնչեկ տարի անգամներու համար է գինեն.

ՀՈՍՔԵՐԻ վերաբերեալ ամ. և գրութիւն պետք է ուղղել առ Ներքեն, Ն. Գալիս Մարգարեան Դրատան.

թիւ 1882 — ՏԱՍՆԵՐԵՍՈՒՆԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ — 6 ՄԱՐՏ 1886 (Ն. Տ.) 18 ՄԱՐՏ

Դ. ԳԼՈՒԽ 3 ՄԱՐՏ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Հայոց Հիմնադրութիւնը Իշխան Հայոց Հրչ

Ռուսաց 21 յունվարի. Պարտաւորուած եմ մի քանի տողեր իրազեկ թիւններ հաղորդել ձեզ Ռուսիոյ ազգային գրութեան մասին. Առանձին արտաքին կապերուց յետոյ մեր հայ վաճառականներ անմասնանձնի վիճակի մէջ ընկան. կան մի քանիներ, որոնք թեթի և լուսի պահանջի լինելու ժամանակ դարձեալ են այսուհետ 30 հակ կամ օրական իրենց հարիւար է, առանում են և գրիչն յետ գառնում իրենց տեղը. Այժմ բոլոր առեւտուրն անցած է պարսիկի ձեռքը. դրենակ 1885 թուից մինչեւ այսօր ուղարկած է արտասահման 1036 հակ լաւ Այդ պարսիկը պատմանագիր է կապել մի եւրոպացու հետ, որը մեծ քանակութեամբ ապրանքներ է առնում և բերում Ռուսիոյ լաւի հետ փոխարինում. Առհասարակ այսուհետ նոր թել գալու է գալիս յուրիս և յուլիս ամսից և այդ ժամանակուանից մինչեւ այսօր հայերից ոչ մէկը մի հակ թել չէ ուղարկած Ռուսիա և Պոլիս. Մասկոս թելի պահանջ չկայ, որովհետեւ ուրիշ տեղերի թելի արժէքը ցածացել է և այս տեղից ապրանք թանգ է նստում Այդ է պատճառը որ ոչ մի հակ թել չէ գընեցել Մասկոս կամ Պոլիս. այն թել տաւ 700 հակից աւել թել էր արտասահմանում դեպ ի Պոլիս կամ Մասկոս. Առհասարակ այդպէս ընկնելուց պիտի թելի արժէքն ցածանայ, սակայն մինչեւ այսօր իւր առաջուայ արժէքն ունի.

Այժմ ընկերացողը կը ցանկայ խմանալ թէ պարսիկ ժամանակ արքունիքն որ գալու է գալիս Ռուսաստան՝ ուր գնաց. Բոլորը պարսիկ վաճառականները տան և տարան զանազան կողմեր, մանաւանդ Բազդատ. այդ պարսիկները ապրին տասնեներու ամիս շարունակ տանում են, բայց հայ վաճառականը ձեռն ծանոթացում նայում է պարսիկին, այն ազգութիւնը, որ նա տանում էր Պարսկաստանից, այլ եւս չէ տանում; Ինչպէս է հայ վաճառականի տանումը, պարսիկը տանում է, պատճառն իրենց անկեան տանուտերն է. մեծ մեծ գումարներով 100 հազար մինչեւ 300 հազար մանեթով տանկացան հայերից շատերը. Եւ այդ բոլոր փոքրը պարսիկն էր պատճառում տանկացածներին անել գրութիւնից ազատելու համար 10 գտանին և գտան են կորցնում, այն էլ մի քանի տարուց յետոյ տանելու համար. Այդպիսով Մեսգատ հայ վաճառականների պատիւը ընկնում է, պարսիկի գէպի հայն ունեցած հաւատը կորչում է և երիցիս են կը-ըում մինչեւ անգամ ապրանքով հայ վաճառականից և այդ բանը պարսիկին հասցնելը չատ գժուար է գնում. Աւելի լաւ չէր լինիր, եթէ հայը իւր ունեցած գումարով գործ ունէր. այն ժամանակ գեռաց միայն իրեն կը հասնէր, պարսիկը այլ եւս չէր գանգատուիլ նրա վերայ.

Աւելի քանի որ հայերից Պարսկաստանում տանկացածներ չկան, պարսիկները մեծ հաւատ ունին գէպի հայերը և իրենք էին ինքնամոտ հայ վաճառականներին, որ գալը վերցնեն և բանեցնեն. Պարսիկ գումարները 3,000-60,000 մանեթի գումարը չատ չնչին ասկասով գնում էր հայ վաճառականի մոտ, առանց երկիւղի. Ասելիներս այսուհետ բանի չկայ. հայ վաճառականը գալի հարկաւորութեան ժամանակ գիտում էր պարսիկին, վերջինս բարդարին չէր ինչպում և ասում նրա ուզած գումարը. բայց այժմ մի չարի (1) պարսիկը չի վստահում հայի տարու. մինչեւ անգամ ապրանքի ապրանքը էլ չեն տանում, այն թէ առաւել երբեւ տարով ապրանքը էին առնում և յետոյ գալը վճարում Այս բանի օրս եթէ հայը գիտում էր պարսիկին գալի համար և գիտանոյ տանում, պարսիկը չի հաւատում տանում թէ նամակ գրեր որ Բաղդատ տանում, պարսիկը չի հաւատում տանում թէ նամակ գրեր որ Բաղդատ տան՝ վճարեմ իմ բարեկամներից մէկին որ նա ապրանքը ինչ ասի հայ վաճառականը, տարեցում կատարում է գալի կարեւորութիւնը նրան նեղում է.

Եւ որ հայ վաճառականը տանում է, պարսիկները նեղանում են նրա գործակատարին, բանտարկում են, որ գալը վճարէ, յանձնելով որ վճարեցի՞ (2) տարուցիները մոգերից յետոյ են տանելիանում և գալ ժամանակների տարին գալանչում ապրանքի կարգերը կորչում են նրանց տանելիանալով. Այս երեք տարի է, որ Հայ վաճառականների բանը վատ է գնում, ինչ ապրանք առնում են պէտք որ արժէքը բնինում է. գրենակում են. Նաւ անգամ ապրանք առնելու մինչեւ հանգանգիում են և թանկացնում. ուրուս տարով պարսիկն. Այնպէս տարով մի ամսեկ ինչ ունի հայերի ապրանքներ. բոլոր իւր հայերն կանչում էին 50 կամ 100 հակ լաւ առնեն, իսկ՝ն մինչեւ հանգանգելով գինը բարձրացնում են և մինչեւ գնում Մի քանի օր առաջ լաւի գինն (14 1/2 գրն) վաճառվում էր 29 31 գրամ. բայց հայերն առնելու ժամանակ թանկացրին և լաւի գինն 32-35 գրամ բարձրացաւ Այսպէս հայերը ապրանք առնելու ժամանակ մինչեւ հանգանգելով գինը բարձրացնում են, իսկ եթէ պարսիկը առնի մինչեւ անգամ հարիւրաւոր հակերով, հրամայեցնում ասիերի մէջ գանգատանութիւն չի անի. Այսանց գալին հանգոյցով վաճառականներ, որոնք ընկերութիւն կազմելին և հեռացան է ամէն Բուսիոյի և Բաղդատի միջոցով տարեցիս առեւտրում են պարսիկում, Մասցել են Ռուսաստան մի քանի վաճառականներ, որոնք հայերը առնելով են պարսիկում և իրոյ բաղի գնա ապրում. ուրիշ ոչինչ չեն գնում.

Բան ինանիր հայերի գրութիւնը Ռուսաստանի՝ վաճառականի է. և գրանց գործերն էլ չատ լաւ սաւալ են գրեանում Պարսկաստան են ծախիս ցանելով. իրենց նեստում է ծախիսանի պուտը 8-12 գրամ և վաճառում են 20-30 գրամից ոչ պակաս Պիտուց և ապրանքներ լաւ. օրուան ունին և պարսիկներ են նաեւ գրա առեւտուրով.

* * *

Գրիգոր Մարգարեանց Մէջ.-սեղի նրիսասարդ պարոնը այսուհետ գործարան է բացել. որը մեկ է քաղաքում ու գանգան կապրներ գործում Պարսկ. ուստանան և Դրամանիայի Լեհն քաղաքում և ամենայնից և բերած իւր գործարանի գործիքները. Գարգիի պարոնը իւր գործարանում բանեցնում է ամենի և խնդրում հայ կանայք. որոնք հարիւ են կարգալ ուսում պարսիկներ. հարիւրաւոր գրքերի. Գ. Մարգարեանցի ընտանին յայտ կայ որ գրանց դրամիները բարեփոխուն. սրանիներու ոչ ցանկանում է իւր սրգան տարիք է այդ գործարանում և ոչ. Մարդ արիանցը ամեն անհրաժեշտ պիտանիները լրացնելուց գլուխ ստինտ էլ ասելացնում է. Երիտասարդ գործարանը մնացել է մինչեւ հարիւրին գործ տալ և ասարդերի չէ բնդունում իւր գործարանում Ցանկանում ենք այդ պիտի ուշին. մարդուն կատարեալ յաջողութիւն. Ցայս կայ, որ Մարգարեանցը բաւ ոգուս կանենայ. սրանիներու չատերը Երրորդ ապրանք են բերում և վաճառում ձեռնասու գնելով.

(Ազգ.-Դեր) Ա. Մարտ.

ԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ

ԱՐՏԱՔԻՆ

Դելի-Տեղեկագրի կարդիրը ասի է որ Գ. Կլադստոն և իր ընկերը մի հատուկ քանութիւն ընելն լեսոյ հանգստանալ լինին Իրլանդիայ համար մի ինքնուրոյն ինքնակառավարման գրգիր առաջարկեալ, որն որ միանգամայն բնդունելի լինի մէջ Անգլիան ազգին և մէջ իրլանդացոց ինքնակառավարման.

Այդ գրագրի մէջ պիտի լինի Դարբին քաղաքի մէջ մի Պարլամենտ լինելու պարտաւորութիւնը.

Խորհրդարանը պարտաւորութիւնը կարգադրեան կամ ազատ մեծնելն կամ. տան լինելը պիտի պահպանուի. բայց մի նոր տեղական ատենիներ պիտի կազմուին Իրլանդական իշխանութիւնն հրամանները ներքեւ.

Մաքսային և անուղղակի տուրքերը միանգամայն պիտի մնան Բրիտանական թագաւորութեան մէջ, բայց ասիրդի կարելի է այդ հարկանանելու Իրլանդական իշխանութիւնն ձեռքը թագաւոր.

Այդ՝ և մի քանի տարի մնակատ նրիկիներու առաջանալ վերարերոյ սահմանումներով, որոնք մէջ առանձն նրիս խորհրդատանց խորհրդատանութիւնն ենթարկուելու. Իրլանդական Պարլամենտ առանձն կիրարկում ազատութիւն պիտի ունենայ իր բան տեղական գործերը տեղերում.

Հինգերս հինս հանձնարն են երկու կողմն ոչ որ Իրլանդա՝ Անգլիոյ Հասարակաց խորհրդատան երրորդական գրգիռու իրաւունքը պիտի պահէ և ազատ ձեռքով մասնակցի պիտի լինի ասիրդ տեղերու հանն և ազատն գործակցեալ խնդիրներու խորհրդատանութեան.

Մինչ կողմն ոչ Անդրդ Նիսուս կրեալ մէջ թիրը գործադրեցաւ հրաւիրուած էր ազգարարներ մէջ Գ. Գլադստոնի գրած հանար. ուստ խորհրդանիսնան գրագիրը. որա մասին անցած ուրբաթ գրագրերը խոսեցան, բարարանն անելիք է. Մի այդպիսի գրագիր ասնենին ուսանելիներ.

յու. առարկայ չէ եղած. Նամանավանդ, պաշտօնէից մէջ երկպառակութիւն լինելու զրոյցներն ալ պատշաճաւոր սուտ է հաստատած.

—

Անգլիոյ փիսնինները (իրար պատասխանները) իրարու կը յաջորդեն. Նորէն Լանտանի մարգարէ Թարի Գիրիլիանէն, հրապարակին վրայ նոր տարու սուտ Դին տեղի ունեցաւ ընկերվար դասակիցներու հրապիրելուն մի հրապարակական ժողով, որուն մասնակցեցան մի քանի հարիւր անձինք, որոնցմէ չատերը հաստատ խօսեցան. Պ. Զենկին, գործաւորաց գաւառն վիճակը բարւոքելու համար յայտնուած չարամիտ նպատակու հարկին վրայ ոչի դեղ. Պ. Ջան Պօլտս, Պ. Զենքրլենի անգործ գործաւորներու հարցին մէջ բռնած ընթացքը սատակի պատարանէին յեսայ, մեկնաբանեց այն գաղափարն որ. ոչ տիպն ալ մասայ ուզողները պէտք է որ գործ ունենան, հապա նաեւ, ոչեսոր է որ իրենց վարձին հրկու երբեմն մասը գրամատէրերուն որկորը լեռիրայ, ինչպէս կը լինին հիմա. Վերջին ալ հրատեղց մոգոմանները խաղա զուիեմանի իրարմէ բաժնուելու, այնպէս ալ եղաւ.

Նոյն որը. Մանչեսթրի մէջ ալ տեղի ունեցաւ գործաւորներու մի գումարում, որն որ ընկերվարական ասմիավար գաղափարներուն տեղական մասնաճիւղը կարգադրած էր. 3000 մարդու չափ այդ գումարումը մասնակցան և շատ խոսքերուն կատարուեցաւ, խօսուած հատերն ալ շատ հանդարտ ու բանեմ լեզուով եղան. միտքերան մի որոշումներ ընդունուեցաւ, որու գանգատն գաւառարութեան խորդ պիտի մասուցուի կարգի կանոնի դնել գործերը և հասարակաց օգտակար եղող աշխատութիւնին ալ սիրել տալ.

—

Ընկերվարականը Անգլիոյ մէջ ալ մի մեծ մեքենի են գումարել Վալիսոյորդի հրապարակին վրայ. Այդ ցոյց բնակիչներն հինգ հազարի չափ կային և շատ ջանք ի՞նչ խանգարեցին, որոնցմէ երբեք՝ ՀԷՐ-ֆաման և վրան բաց տեղեր իրանց տանանք բացեր էին.

Մի երեսփոխան, Պ. Կանան Բարկիզիոս անուն, ոգեւոր ասմնարանայ հատարարներուն կանչեր էր. Այդ շատ գաղտնաբերեցին փիսանցի մի և նոյն գաղափարով մի որոշման վրայ կանգ առին և պատնեշեց են. Ա. հասարակաց օգուտ բերող մեծամեծ գործեր ու ապրանքներ. Բ. հինգ-վեց՝ գործաւոր գաւառն չարաչարեց և վատաստան բնակութեանց վերաբերեալներ. Գ. գրական ապրանքներուն ազատութեան համար 10 ժամ և ջլեն ջրեր 48 սանդիմ մասը վարձ տանալու, ձեռքով չինուած գործերի համար, վերջինական գրաբար մի. Պ. Խնդրագրեան անգամներն —անցեալ ձրիարար փոխանակութիւն անելու. քանի ֆիրանքի պատճառ արժանի տալը. ուստի ունեն իրենու. նոր սարուերը իրենց տեղերուն. նեղանան վրայ մի տարբերի տեղագրութիւնը և տեսնելի բանեմ գործարանը անգործ մնացած գործարարներուն.

Ոչի ասոնցմէ տարբ վրայ ու ապրանքի բեմի վրայ հատարարներու կրկին կանգնած էին. Մինչեւ ա. ասորաբերն յեսայ. բոլոր մինչեւանքանք իրենց քաղաքական ուզերը մեծ ուշարարարութեամբ Դասատանուն տարին. մի չատ կանգնք էլ կարմիր դարձ գլխին խանգնած էին ուշարարարութեան մէջ. Ուսանքանք հրատան ունէին ուշարարարութեան ճանչան կարգ փոգոցներու բերանը, այդ պատճառով կենքին կնոջ չէր մնացած՝ երբ գաղտաստանատան հասաւ. Տեղ տեղ մի բի իրար անցան ու երկու ասոնկան վերը սատգան. երեք հոգի ալ բռնուեցան.

—

Ս. Գեորգեանի մէջ այս որերս կայսերական գերդաստանի մէջ պատահած մի տարբերական գէպքի վերայ կը խօսուի.

Պարիզեն կայսրուհու անուանը վրայ մի մեծ անուն կը գրեն. վերան գրուած ոչանանց զուրքի (տաւարի) համար բաներ. Մտանիը Զբնանուայ պատասխ կը տարուի, բայց մէջն եղածը սահմանագլխին վրայ չը նայուիր. կայսրուհին հրաման կուտայ մի սեռնկապանի անուանը բանալու՝ Ահա և գոցի նարեր լուրով կայսրուհին, նեռս կը մնանէ սեռնակ և կը տեսնէ որ սեռնկապանը գեղեցիկ ընկերը ուշքը կորուած և մի ուրիշ սեռնկապան ալ խեղքը թառուած կանգնած է բաց տեղերին տակին. Ինչ կը տեսնէ կայսրուհին. Ժամանակներով ծիրուսան՝ չէկ մոգերով մի սիրուհի ինքի գիրքի. Անմիջապէս կը հեռագրեն ի Պարիզ բայց մինչեւ այսոր՝ այդ գրկուած խրիմն բանի վրայ մի պարզ բան գտուր չեր. Ըսել է որ բանին մէջը բան կայ.

—

Բնգրաստորիչեն Բարիզագանանց ոը Վիէն լրագրին կիմանանեն թէ. Ռուսական նախարարս մը մեկ գիշերուան մէջ բաղդաւորած տասն մեկ միլիոն բանալի կորուսեր է, պարիզեն 150,000 ռուբլի.

—Իւր գիտնական վիճակով հանրածանաչ Ֆրանսայի Պ. Միւլլ Վէրնի այս որերս ապրած մը պատահեր է Ֆրանսայի Ամիէն քաղաքին մէջ. Միւլլ Վէրն Իւնեան ըսուած ակումբին գուրս եկած պահուն, երբեմնապարգ մը երկու. գնացակ արձակեր է՝ որոց մին ձախ ոտքին հանգիպեր է. Պ. Միւլլ Վէրն մէկէն ի մէկ երեսաստաղին վրայ յարձակելով կը տեսնէ որ իւր հարեւորդորդի Կասիան Վէրն է, 26 տարեկան, որ ժամանակէ մի վեր մեկնելն խանգարման ենթակայ եղած էր. Ուսիկանութիւնը ձերբակալելով զնասիան Վէրն յինարանց մը փոխադրած է. Միւլլ Վէրնի վերջին գնուանը հանուեր է և տարդանաստ վրայ է.

—Նոր Գալիֆորնիա մը գտնուած է Ուսուրիոյ Զինեանի սահմանագ մեռ, որը ասկի հանելու համար. Բնգրաստորիչեն ի ուրիշ Ռուսական լրագրներ բաղդանելու անձերը գտած են.

—Անգլեան արտաքին հանձնարարեմի Անտան փոխ Անգլիերէն լեզուն ուսանելու ի՞զրաստի եղեն. և բանանան յանանիրենանելու համար լրան է այս լեզուին մէջ.

—Ֆէլիսենեան ի՞նչ թէ Անգիական նախարարաց մէջ կարգ ալ անհամանանութիւն կայ իրարանցի հոգեկան ինդրանն մասին. Ինչ որ ալ լինի Պ. Կլատսթոնի իւր ծրագիրը պիտի ներկայէ Երեսի. Ժողովոյ.

— Վիէնայեն կը հեռագրեն մեզի թէ

Պարիզագանանց Բոլիվիոյ նախագահ Ռուսական կառավարութիւնը 50 լուսալիր տարբ մը պիտի հատատ Բարիզեայ մէջ գաղուզ տարբանգաստ անձանց վրայ. Եթէ այն որոշումը գործադրուի. բազմաթիւ Աւստրական և Գերմանական հարատակ գործաւորներ չկրնալով վճարել այն տարբը՝ պիտի արտաքսուին.

—

ՆԵՐՔԻՆ

Թէև գրեթէ տարեսուտ էր թէ. Եգիպտոսի նախարարապետ Բարիր. Նուբար փաշայի և Դաքի Սէվֆա Մուսիթար փաշայի միջեւ անհամաձայնութիւններ ծագած և Նուբար փաշա սահմանած է հրաժարիլ. բայց Եգիպտական Լ. Գարհիրէ լրագիրը կը հերքէ բոլորովին ձանգալա զայս լուր.

—Եգիպտական բարձրագոյն յանձնաժողովը իւր աշխատութիւնները աւարտած լինելով իւր տեղեկագիրը մատոյց Բ. Դրան. Յանձնաժողովը կ'առաջարկէ հիմնական բարեփոխութիւններ ներմուծել կառավարման պարտականաց մէջ և հարկ եղած միջոցները ձեռք տանիլ որ յետ այսորիկ տերութեան պարտաւորաց ամենաշնչիները կատարեալ վճարուին.

—Մանրակրկիտ լուրեր կ'ուղան այս որերս Պուլկարիայէն և Արեւելեան Ռումիլիէն.

Մանիլիոյի մասնաւոր տեղեկութեանց նայելով Արեւելեան Ռումիլիի Զբրրան գաւառանին մէջ ուշադրութեան արժանի իրարանցներ տեղի ունեցած են. Կը կարծուի թէ Արեւելեան Ռումիլիի և կառավարական պարտականաց միջեւ գոնէ մը տեղի ունեցեր է.

Սոֆիայեն տրուած տեղեկութեանց նայելով ընդդիմադիր կուսակցութիւնը ոչի քաղաքին մէջ մեծ միջոցներ մը կազմուտրեր է. որոյ մէջ տրուած որոշմանց կարգադրութեան պատճառաւ, Ազգանդը իշխանը անձամբ իւր հետեւորդներով դուսարման փոյթը նրամաս ստիպուեր է. ցոյցին հեղինակներուն մէջտեղ գրգռութիւնը անդորրելու համար.

—Դիւանագիտական պարտականանց տեղեկացած հասած տեղեկութիւններէ կ'հասկնանի որ Պուլկարիայ եւ Արեւելեան Ռումիլիի մեջտեղ նենգատ չարամտութիւնը որ ըստ որէ չատցած լինելուն պատճառաւ, Ազգանդը իշխանը առ այժմ Արեւելեան Ռումիլիի թեղերը վերադարձնելու կարգադրելու գիտաւորութիւնն ալ կենալու տարբեր է.

Եթէ այդ տեղեկութիւնները բնաւոյզ են, գեղեցանարարությունը այս որերս կամ մեռ որէն չկրնար գուսմարել.

—Պարանալ կ'ըսէ թէ, երեք-չորրորդ մը Ազգանդը իշխանը հեռագիր մ'ուղղելով Փիլիպէի իշխանը. Նուիրեան, հրամանքը է որ պատերազմական վիճակը խաղաղ ի գարդ գրուի, և բարեկամութիւնը վերը գոյնց խանգամայլ անձինքը պատերազմական տանեն մը ապրեն. քաղաքական պատճառներ. Նոյնն Բարգարիոնը այս որերս Արեւելեան Ռումիլիի գաւառանները պատրաստ երեքով ժողովրդական տարաբաղդութիւնները պիտի հաստատեր.

—Ինչ ասել Պուլկարիոյ կը կարծէ գիտնալ թէ, մեծ տերութիւնք ձեռնարկներ կ'ընեն Ազգանդը իշխանին քով. որպէս զի վերջ տուելոյ համար Արեւելեան Ռումիլիոյի կուսակցութիւնը ընդունին. կը կարծուի թէ տերութիւնց ձեռնարկները պիտի յաջողի Ազգանդը իշխանին քով.

Մեծ տերութեանց գեսպանք այս մեռ պատասխանութիւններ տուեր են Բ. Դրան, յանձնով թէ՝ գեսպանախորհուրդը մեռ ժամանակի մէջ գումարելու համար ի՞նչ պիտի ընեն. Հաւասար ոչրերու Ծարի ատան տեղեկութիւնց նայելով Ազգանդը իշխանին կարծիք յարուցուած գժտութիւնը ոչիսի հարթուն ի մեռայ.

—Թարգիզ կ'ըսէ թէ Պուլկարիոյ, Կայս. քաղաքը, Կասպան էֆ. առ Բ. Դրան բաղած հեռագրոյ մը մէջ կը հերքի Արեւելեան Ռումիլիի և Պուլկարիոյ մէջ խանգարութիւններ ծագած լինելու լուրն՝ յարելով թէ գիւանագիտական ոչիրոց և ժողովրդեան մէջ Ազգանդը Իշխանին Արեւելեան Ռումիլիի կուսակցութիւնը փոխանակ հենց տարոյ՝ ցրելու վիճակնա վերածելու համար տեղի տուեցած ցոյցերէ զատ, որ և է ինեմ մը ծագած չէ. Կայս. կառավարութեան խաղաղասէր ընթացքը արդարեւ խիստ գովելի է, կը յուսացուի որ Պ. Զանոֆ որ այս որերս անչուշտ Սոֆիա հասած է, Բ. Դրան խաղաղասէր որոշագրութիւնքը պարզելով Ազգանդը իշխանին առաջ, պիտի յորդորի որ գժտութիւնն յարուցանելէ ետ կենայ. Եթէ Ազգանդը իշխանը իւր գիտաւորութեանց մէջ անտատ մնայ, կը սպասէ թարգիզ, յարմամբ Բ. Դրան գեսպանախորհրդոյ գումարումը պիտի փութացնէ.

—Մեծ տերութիւնը ձգնանելով որ՝ Բուլգարիոյ գէմ նուազագոյն 3000 ընելով արդիւնք մը ձեռք չը պիտի կրնանայ բերուիլ. և մեկամամ գործարարութեան մը վրայ անհամաձայնութիւններ ծագած լինելով իրենց մէջ. Նաւատարմերը ետ կանգնած են. Թէեւ կարեւոր պատճառներ ունին կարծելու թէ, կը՝ նրամ Մանիլիոյ, Անգլիական և Իտալական մարտանաւերը չպիտի մեկնին Սուսայի ծովակորշէն, բայց միւս տերութեանց նաւատորմերը մեկնելէ լեռայ. կը կարծուի թէ ուրա ալ պիտի մեռցուն Մալթիրիական ի՞ւրերը.

—Դիւանագիտական սովորութիւն մ'է որ երբ մի գեսպան մը ուրիշ տերութեան մը քով պատգամի կոչուի, մարդարաքարի մէջ գանուց ամենէն հին գեսպանը՝ պատասխանի երեկոյի մը պիտի տայ. Մարդարաքարի ամենէն հին գեսպանը՝ Մրքրա Մոնոնի խանը լինելով. երեկ գիշեր ի պատիւ Անգլիական գեսպան Սիր Լիսաար Թորնթոնի Պորտոյ գեսպանատան մէջ չքեղ հացկերոյթ մը եղաւ, յորում ներկայ էին Կ. Պոլսոյ բոլոր գեսպանք իրենց դեսպանուհիներ և Օսմ. բարձրագոյն պաշտօնատարներ.

—Ս. Գեորգ հանգ գեսպանատան մէջ Սիր Լիսաար Թորնթոնի մարդարաքարի Անգլիական գաղթականներուն երեկոյի անդամները և Տեղին թարգմանները նոյնպէս ներկայ եղան.

—Անցեալները Տիկին Հաստատի Թոփհանէի յիշողը այլեւայլ գեղ. պանդխտորդաց յատակագծայլ յարկին և ուրիշ տեղերը տյրե անցուց.

—Ասկասանի մէջ որ ասիէց առաջ ալիւրին գինը սպած էր. այս օրերս աւելի սպեր է.

—Կարմիր կրիչեան տեսուչ Մոսրատ ոգէ իւր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ.

—Վենենտիկի մէջ քաղէրտն որ ըստ օրվ կը տատանուայ, և ամեն կառավարութիւնք քարանձիա հաստատած են.

—Ցեղային Նախարար Պ. Զեմարդիչի և Ակուխոյ Նախարար Պ. Թրբիվիչիան հրաժարական տուին Իւլանտական խնդրոյն վրայ Պ. Կաստրդրէի հաստատիա չլինելնուն համար.

— Գիշերապահ քաղաքաց հնաւոր մը կը գտնէ. — Պաղատական օրագիրն տրգրական հրամանագիր մը կը նշանակաստրեկ, որ բանակը խաղաղական վիճակի մէջ գնել կը հրամայէ։

—Նախընթաց որ Տրապիզոնէն եկող Թուրական շոգենաւուն մէջ երկու Թուրք Դուսակ նասած մեռան, յանձարձանակ եղեր են.

—Սոֆիայի Ցուռնական ընդհ. հիւպատոս Ս. Գիլեան Բանկապէ՝ ԱԲԷՆ-ի մայրաքաղաքս հասնելով մի քանի օրէն իւր պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորի.

—Երեկ Ռուսիայուն Նախարարութիւնը 30ի չափ գաղէր և ժողովատեղեր արգելեց մայրաքաղաքս.

Իրեւիլիատու. Դպրատանաց ընկերութեան կողմէ յեռագրայ Նամակին հրատարակիւրը խնդրուած է.

. . . Տիրէր,

Ընկերութեան Դրամագիր ժողովը պարտք կը համարի հրապարակս հրատարակել խնդրելով զեղ. վարժարանի Նորընտիր հոգաբարձութեան մասին գարս եղած ոչ լաւագոյն Թէ, վարժարանին համար նոր գերբաղաքաձեներ կը չլինի իւր նախագ. մինչեւ յետոյ գրասենեակին ընկերութիւնս ինքն չլինելու մեծարգիսի է յատուկ պարտաւորութիւնս մը.

Դարձ. ժողովս իւր տեղեկ կիրակի տարս նասին մէջ ոչի խնդրոյ նիստ. մասը բացարարութիւն խնդրած. և հոգաբարձութեան անդամներէն մին հաստատելով իսկ թէ ինքն ոչ գոնի յոյ տարածութեան հեգինանի եղած է. գարձեալ նոյն հոգաբարձութիւնը չի բարեհաճած մեր պահանջած գեղացուցակը տալ, չենք գիտեր թէ ինչ նպատակս . . .

Ուստի կը խնդրենք, . . . Տէր, որ բարեհաճիք այս գրութիւնս հրատարակել ի քաղաքացիութեան ընկերութեան և ի բաւականի գայլարկելոյ մասց. եթէ հարկ է նոյն.

Կանխաւ մնաստանելով մեր շնորհակալութեան հաստատին, Մնամք . . .

Ի գիտաց Դրամ. ժողովոյ

Դրամատանատոյ բոկ.

Թ. Աստեղագիր Ասոնեանցս

Տ. Բաղդասարեան Ս. Հիւսնիկեան

6 մարտ 1886

Իսմ. Նոր-Թաղ.

Հարկ կը համարիմ վերոյիշեալ գրութեան վրայ մեր դիտողութիւնը անել.

Թանգ. խորհուրդ և գաղրագոյց հոգաբարձութիւնք երբ կը կազմուին, կը դիմեն խանարհաբար ազգայնոց և մանաւանդ այնոց իրենց թեկնածուն մէջ գտանուց երիտասարդաց՝ խնդրելով օժանդակութիւն, բայց երբ երիտասարդք միանալով ընկերութիւնները կը կազմեն պէտք եղած օգնութիւնը ընծայելու համար, այն ատեն կարծես խնդրոյը (հոգաբարձութիւնք կամ թանգ. խորհուրդ) տարբերութիւն մը կ'ունենան և զանազան արդելքներ և կամ ընկերութեան ընդարձակ ուսումնական դրոյցներ կը տարածեն անուղղակի կերպով.

Ցաւալի է ըսել որ մեր այս գրածն հաստատող բացատրիւ տրի. նակներ կան մեզ ծանոթ.

Ուստի առ հաստատակ ամեն ազգասէր հրաւէր կը կարդամք և կը խնդրենք որ մասնաւոր մասնակցութեան ամեն երկրորդական խնդիրը.

. . . Տէր

Ցառաջիկայ կիրակի որ մարտ 9 թարիս Ս. Նշան Հիւանդանոցի յատակ քահանայապետ, Մաղասիա Նշանեան Թոփքաղաքի ամէնի Հեռագրութիւնը և Ս. Օծումը պիտի կատարի Սրբազան Նորընտիր Ա. ազգարդ. Գեր. Մաղաքիա Արքեպիսկոպոս Արքեպիսկոպոս Իզմիրեան, հանդիսապետ ի Ս. յեկեղեցւոյ թագիս. ի ժամ վեցերորդի, յորում կամարկեն չոգեկան և չոգեոր ասա հասած կը լինին.

Ուստի կը խնդրեմ որ հանիր զայս ծանուցանել ի գիտութիւնն և ի հրաւէր բարեպաշտ և ուսասէր Հայ ժողովրդեան.

Մնամք յարգանաք

Ի գիտաց Թանգ. Խորհրդոյ

Ասոնեանցս Ասոնեանցս

Նշան Գեղարքեան Գեղարդ Կարապետեան

Գարիպալ 1886 4 մարտ

Ազիզեան Տնտեսի Ընկերութիւն

Ս. Զ. Դ

Բաժանարդաց ատաքին Ընդհ. ժողովին տեղի ունենալ յառաջիկայ կիրակի որ, մարտ 9, վաւերացնելու համար Միութեան կազմակերպութիւնն ու կանոնագրութիւնը՝ որ ընկերաց ոչիսի ղրկուի հրատարակուս. Սեռ. բայց գուցէ անանց նամակներն ոչիչ իրենց ձեռք չի հասնին, ներկայիս կը ծանուցանենք անոնց՝ որ մինչեւ այս ուրբաթ ե. բերկոյ իրենց հրաւիրագրերն չեն ըստացած կրնան ընդունիլ զոնէս յարգելի որ Միութեան գրասենեակն.

Կը ծանուցանենք նաեւ. որ ներկայ առաջնանանկաց Տեսչին ժամանակ չի կրնար բաժանուիլ ընդունելու համար մասնաւոր հաւատիչ գրիչ, ուստի բաժանուիլ՝ թեպետ ծանուցուած է. պէտք է անձամբ տեսնեն կամ գրիչն իրենց բանվիրեալ յարմարանքներն և գիտնալու բաժանուիլ Ընդհ. ժողովոյ ներկայ գտնուիլ.

Ի գիտաց առաջնանանկաց

Տեսչին ժողովոյ անանանկաց

Գ. Պաղասեան

5 մարտ 1886

Գրասենեակ

Արեւելք. Տնտես. Միութեան

Ղալատիոյ Գիւղերեկեցիք. Զիմիր

ոչ. 5 հան թիւ 12

ԴՐԱՆԱՆ ԵՒ ԻՄԱՍՏԱՍԻՐԱԿԱՆ

ԵԱՐԹՈՒՄ

Հարար Դ. Մարտ 1886

Բարեկամութիւն — Վարանակ. — Բան և Աստուած. — Ես Կարդի Մեծամութիւն Գուսիան Իշխան Լուսաբեան. — Ընկերութիւն քարտարան սնանուութեան — Հանանիչը — Անանդոյց — Նան հարիւնեն — Միհրան Լիգիանի Գիւրքեան. — Նոր հրատարակութիւնք.

ԹՈՒՐՔԻԿ ՀԱՅՐԵՆՆԻՔ ԲԱՆԱՐԵՐԻ

(2)

ԷՄԻԼ ԱՅՆԷՎԷՆԻՆ

—

ԵՐԿՈՒ ՄԱՅՐԵՐ

ՄԱՆՈ ՈՍԱՅԻՆ

ՄԱՀՐՈՍԱՆ ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԱԾ

—

Ա.

ՀԻՍԻԱՆԴԻ

—

գաղթիան; նոստատրիան, և լուսանանաց ապագայ մը որ ամեն երանութիւն կը խոստանայ, ոչ, Դատարան մարդերէ չմնացեր թէ կրնայ մեռնիլ. Ցանկանի երիտասարդ է, փասաւոր տեսակ մը կը կրէ, սեռու նոստատրիան տեր է. Բայց ասոնք ապրելու գլխաւոր պատճառ մ'ուրեր, այն է երբու. տարիք իւ մեր սանանաց գնեան, կը տիրէ իւր տեսակին, կամ լաւ ըսեմ է բան, կը պատրաստ կարդացեն իւր մանկամարդ կիներ.

Ուր սեռուց տարով մեռնէ, գիտնալ ասոր տեսը չնորհած կը իւր տիրոջ և հոգին, իւր կիսանքէ՝ զոր ունէր պատնէ տեսը գոնամ էր. . . . միայն կիսոջ համար է որ յանդոյն գէպ ապրելու կը գտանայ և տեսը երիտասարդ կը մեռնայ և տեսը հանար է որ ոչեսոյ չի ծա մնանի . . .

Դրանից տեսնելի մէջ. երբու մարդերն քան մարդեր. կը լաւատեսնէին իրենց խոստացութիւնը.

Մեր կարծիք գանարան կը կարդէր որ տեսը հանար տարբեր տարբեր տարբերաւոր երիտասարդ բերէր մ'էր։ Եւ պարտնանաց հարատարեան կը փոփոխէր, ուստի և պարտէր գեռ հարաւ հանել։ Մինչ որ Սեռիան տը Բերնի կը կրցուէր. Դարձեալ մարդերեն տեսերանգ էր և բերէրեն մէկ տարի փոքր էր։ Բերնէրեն կը էր.

—Գ. Մարդերէ գարտնանց տեսանի և խնդասան պարտանանց հանանը չանեմ, ուստի և պարտաւոր եմ յարգանք խոստանի նոյա նախագասանութեանց տանէ. այս, տեսնց նեան ես ալ կրնամ թէ. հեռանդեն վիճանը վանդաւոր է . . .

—Ներեցեք, տարեց բերէրեն ուժգնութեանց, մենք, Բերնի վարդեանանը բրեշնեն պարտաւորութիւնեն է չանասանանց. երբեմն մարդուս գարտանանցեն կանանիներու Թէ գանանանանց մէջ կը հասարակ պանդոյի Թիգիրանեան գարտանանց վարդեանութիւններ. որք կը լեցնեն գիտանութիւնը. տեսան եմ բերէրեն թանանան էր տեսանեն, որք մեռնան կանարդը բերեալ տարդուցան են. արեգիս մարդերէ հեռանը է այս կրնան. Թ'ոչ այնպես կարծեն, բայց այս կրնայը բրեանան գեղարդի հեռանանը և վերադրնաց փոփոխութիւններն մեն է.

—Ուրեմն կը մնանիք Թէ . . .

—Ոչինչ կը մնանեմ. ապրելիքիս բնեն որ հիմարութիւնը խոստանեմ. ես ալ գոյն չգանենքի ձեզմէ. բարդրանանալս հանթեմբերեք եմ ապրանանեցաս. այս. տեսնան տարաբերանան հեռանդութիւնն, որպ ենթադրեալ եղան է Գ. Մարդերէ, որ տարար կը ծանրանայ. և տարա տարդոյը տարաբ տա տարաբ իւր ծիւրանեն և ուժգ տարանանն է. Դիրերը գրագրանիրով մը կարդանանց յանանարտ. այս գիտերդերի գրանանիքերը գնանանարտ են. Այն տեսար չար հարեն և տարեն թիրեանը. որք կը չարանանարեն, տեսար հեռանանց մ'ունին. Դեռ չեմ հանարանանիր բանը թէ մեր գեղարդն տանարանաս գիտի մեռնի. և տարեն, թարդանան ենթանանց եղան է.

—Ձ'ք հանարանանիր գանաս, Տարթար, բաս Գ. տը Բերնի, բայց հանանան մեր գարտանարանանեանեան . . .

—Նոյնպէս, բաս բանիկ.

—Ոչ հանանան. գիտանք չէ տեսանի և խարանարի յարտերով մեռնարանի. Մարդերէ մեռան է, և տարարարդ գարտ տարանան թիրդերիրը կրնայ տարի հանանարդ.

Վարդերեան մը բարեթենի մեռնի, Տարթարը կրնենց.

—Ցաւալի է որ Գ. Մարդերի իրեն տարաբ խարդարդը չի հեռանան. բարեանանը տարը կրնայ մը կը պահանիրէ.

—Մարդերենցնց իրեն որ եթէ կը փոփոխի պարտաւոր ներ գիրերը լրերու. Ինչիս կամ Մարար տանեան, բայց բարդարանանանը մեր.

—Հեռանդեն ունեն լանանը գանանանիրու ապրանարդերի յարտանութիւնը. մեռնեցեց Տարթարը, և յարեց.

—Գարդարդարար. կարդեի է, բայց լաւ տը է դա ինս.

—Մեռանեարան նեն ոչ տը Մարդերեն բանանանանար է, բաս թիրեանեն Գ. տը Բերնի.

Բերնիը ձեռքն տեսը երիեցաց.

—Ես մեռնիք, բաս Գ. տը Բերնի.

—Ա՛յ՛, երբեմնիր տեսը ոչ տեսնէն բարանան հեռանէ է. ոչդերանեան մը պիտի տան.

—Վարդ գարանանց պիտի գան.

—Ա՛յ՛. վերդերեն իրարը մ'ոչ, նրանք հեռանդեն վերանանանեան փոփոխութիւն մը կը բերէ. կարանանիր բաս հրենը նրանք . . .

—Ներեցեք նոր մեր տաս խրատանեն և չարիսի մեռնեմ.

Տարթարը իւր գարդերն ուզեց գնալ գարան. Գ. տը Բերնի տեսը հեռանեցաս.

Գարանանի մարդերեն տանարտ կը մեռան, տեսերը գարան և գլխերը բարդանանեն երերեցաս. Արդեան կը նեղէր.

Խորին յուսաբերեն մը կը տեսէր հեռանդեն տեսերեն մէջ. յանեցարի թիրեան լրերեն մը լուսեցաս. կարդեանանի գանեերեն մեն կամաց մը բարդանաս. և գիտաս գեղանի գեղեն մը երերեցաս գրան լեցերի վրայ. իւր գարդեր և տեսար տանարդներեն Մարդերեն վրայ գարձեցան էր. Լուսաբերեց. և բայց մը գեղ յաստ տաս տեսեցեն մէջ. յեսայ. իւր թէ յանեցարանանի գարտ փոխեն. տանեանանը հեռերը հարեն և ու գեղեն մեր. բարդանեն ոչ կանանց մը գարեց գարտ.

Այս մանանանարդ գեղը Դարանանի մարդերեն էր . . .

Տարանան տաան և բեն տարեկան չի կար. բարդանարանան և երրանեն էր. և իւր կարանան գարանանի հանդերձեն տաս հանարեր գերարան մեն կը մանաներ.

Մարդ երբեք տանի գեղը և տանէ տեղի կիսարանանի մը չկրնար հրանարեն. Դա տանի տան համանարանեն և

(Շարունակելի)

ԳՐԱՄԱԿԱՆ

Գլասգոփ, 3 մարտ.

ՀԻՆԱՍԷ ԱՐԺԱՐԺԵՐԻ

Ցամ գեղեցիկ (մինչեւ) գ. ի գրամ	17 20
» » բարձրագոյն	17 17
» » կէս տրին	
Ընդհանուր երկարմ.	ֆր. 59 23
Նոյնպես մինչեւ	77 20
Թրամեալ	292

ՀԻՆԱՍԷ ԴՐԱՄԻ

Ամերիկեան ոսկի	դր.	100
Անգլիական »	»	110 25
Գերմանական »	»	87 57
Բոլ	»	20 15
Գրիվնա	»	81 13
Գաղտնի թղթադր	»	891
» արծաթ	»	59 10
Ֆիորին	»	8 25
Մէկիսի տարբ.	»	107 50
Գաղտ մէկիս	»	108 35
Մարք »	»	98 20
Վիեննայ	»	103 20

Ա. Զ. Դ

Փոյթ գաստիարակ քահանայ մը կը փափաքի ամուսնանալ պատան վարձել Ազգ. վարժարանաց մէջ, ի պահանջել հարիւն ոսկեայ պատուոյ Հայերէնի և Ա.ԳԳ. ու Սեթեթեցական պատանութեանց գասերու.

Ցանկ ունեցողները կը հրաւիրուին ի Մէրճան Զարէն Թ. 57 Մարգարեան գրասենեակը լրագրոյս առնելութեան հետ քանակցելու.

ԹԱՐԱԳԱՆՈՒԹԻՒՆ — ԳՐԱՎԱՆԱՆ

Վ. ՃԱԼԱՆԵԱՆ ԵՒ ԵՂԼ.

Իրենց նոր բացած վաճառատան մէջ Զատիկներոյդ եկուսչ թ. 51. կը վաճառեն ամեն տեսակ գրքեր, գրասենեակ և գպրոցի վերաբերեալ Գրքերնին և գաղտնի գիրերնին թէ մեծ և թէ՝ փոքր քանակով.

Գիրքերն լայտ լուսնաւոր. վաճառատանց վերաբերեալ բոլոր տեսակներ և մանուշ ամեն ձեւերով և իրար գեղեցիկ.

Գրասենեակի նիստ յանձնարարութիւնք փութիւն իսնամով կը կատարուին.

Ն. ՌՈՒՇՈՒՐ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՐՈՒՌՈՒՐ

Դարձեալ հատոր

Ջանհանման Ֆիրդան Լեֆենտիի հանրամատչելի Լեզուցիներ Հայ Հայ ազգի արեւելեան բաղուած.

Գեղագրատարեալ է Ն. Արամեան և ընկ. ի Թիֆլիս — գրավաճառատան. Գրքոյս Հատիկի ճատուտի թիւ 34.

Ա. Զ. Դ

Տարիներ ճիւնեան պատեր ունի ծանուցանել Մեծապատիւ հասարակութեան թէ իր թանգարանը փոխադրած է Գ.ՆՀԻՄԻՆ Քարտէզ փոքր թիւ 29 գրասենեակի կից ատեր ուր ամեն երեքշաբթի, հինգշաբթի և շաբաթ օրերը ժամը 3ին մինչեւ 11 ըստ Թրքաց հիւանդներ կենգանի և կը գտնուին. Նեղոյս նաեւ հիւանդական ամեն տեսակ տեսակաց ներքոյ ամենից ազատելու համար մանաւանդ վիսոգիր տասան է Բարոնի Ֆն Թան փարտանեն.

Ազգատներն ձրի կը գտնուին.

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

Ռ. Ե. ԳԼԻՊԻՒՆ

ՄԱՐԳԻՍԻԿ ԵՒ ԻՐՔ

ԿՐԹԱԿԱՆ ԵՒ ԴԻՄՈՒՆԱԿԱՆ ՃԱՌԵՐ ԳԱՒԻԵԼՈՒԹԻՒՆ

Կը պարտաւորի ազգային և շնչերկան կենացի փերտարերում տեսութիւնց նոր մը, որոյ հետ միացուցած է հեր. Հարն տալ և ոչ պարտադրելի մէջ իր նոյնի խուսանան կրթական և դաստիարակման մասերու

Կը գտնուի ամէն գրավաճառաց քով. Գին 12 գահեկան.

ԳԱՐԳՈՒ ԵՐԵՎԱՆԻ ԱՐԱՆՑ

ԲԱՐՄԱՆԹԻՒ

Թարգմ. Մ. Մոլան

Որպէս գրքոյկը գեղանախնդրի սիրասիրութիւնը Սերապոս մեծագոյ Բարմանթիւի վարուց վրայ կը խօսի, կ'ուրախ որ ամեն Հայ մանուկներ ունենան ի ձեռին, և կը փափաքին որ ազգին Բարգմանին շարունակէ հրատարակել նաեւ, ուրիշ նրեանցի և ազնուագոյնս անձանց կենաց գրութիւնն.

Կը վաճառի գրավաճառաց քով. ի գին 10 փարա.

ՄԱՆԿԱՐԱՆ Ա. ՄԱՐԱՅԵՐԵԱՆ

ՆԻԿԱՐԱԳՐԱԿԱՆ

ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ Ի ՀԱՅԱՐՆԱՅ ԳՐԱՒԱՌ

Արեւելեան Ցանկասարի

ՏԻՆԳԱՅԻ ԴԻՏՆՈՒՆ

Մասն Ա. Մ. Գ. (սաղմ)

Հայրենեաց գաստաց ընդ. Նիկարագրութիւնն, սեղագրութիւնն. ուշադրագրութիւնն, շեն և ամայի վանդիրեց նշանագրեր, ստանագիրեր և այլ նիւթեր պարունակող Ազգ. գործ մէջ, սանձեալ գրեր և հնագրագրեան, գրուած լրջամտեցող և շատ նոր տեսութեամբ արժանի ամեն Հայու յանձնարի մեծատեսութեան.

Կը գտնուի բոլոր գրավաճառաց քով. Գեղեցանակի է Գրիգ. Պ-ՆՀԼ-գրական Հայագրերի փառ գէմ Պ. Լ.Գ. Հանանեանի վաճառատան. թիւ. 11.

Գին — Ա. և Գ. մասերի 3 ոսկի. իսկ Բ. Մասն 10 գահեկան.

Վարժարանաց համար գանգաղագին գեղչ կը լինի, և յանձնարարութիւնք ճշգրիտ կը կատարուին.

ՀԻՒԱՆԴԻՆ ՌԱՐԵԿՈՒՄԸ

Ի Տոմ. Ք. Ճ. Ճ-ԻՆԻՆ

Որդի գործոյն մէջ, որ առաւել քան 400 էջերէ բաղկացեալ է, հեղինակն ամփոփած է այն ամեն ծանօթութիւններն, հրահանգներն ու պատասխանները, որք հարկաւոր են հիւանդաց պէտք եղած ընտանեկան խնամքներէն կատարելու, բժշկական գանգաղ գեղագրոյն պատաշաստական գործածելու. և մանաւանդ յանկարծական պատահարաց մէջերնին հարկ եղած անմիջական գործողութիւնները տանելու. Սոյն պարունակութեամբ մեծ ծառայութիւն մը մատուցանել կուգուած է առ Հայ ընտանեաց մէջ որոց բաղուանք գուրկ լինելով այսպիսի առատերոյ. է մը, կը գտնուին բանաստեղծ թերութիւններն և սխալներ. որք յետոյ մեծ ազատաց պատճառ կը լինին.

Կենդանատեղին է Արամեան գրքատանը. կը բոլոր հայ գրավաճառաց և Գ. Վ.ասի քով ի Թիֆլիս. Գին 1 Մէկէտ.

ԴՈՐԾՆԱԿԱՆ

ՀԱՄՄԱՐԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

ՈՐ ԳԱՐԵՐՈՒՆԱՅԻ

Մասն Ա. — տարերց վանանակներ թիւեան. — վանանակներեան թիւերց ձեռքն և արդիականերն, ինչպէս են, Հարուցեալ, ջանաքան տեսակ տանելիք վիճակով և ապագիր փոխանակագրիչ. ընդարձակ — Հարիւ. Զեղցի գուցեցեր և այլն. վանանակներեան կարեւոր հանրագիր. — քաղաքաց վանանակներեան գրեանագրոց և գրագրաց. Ռ. Մասն Տնտեսագրութիւն — Գարդ և հիրակ — տարար. — բաղաքացի.

Ռ. Տպագրութիւն

Ձեռնարկաց կարգը յանձնաժողովի

Ի Գիտ ազգային վարժարանաց

Ի

Ն. ՏԻՐԱՊԵՏՆԵՐՆԵՐ

վանարարեալ վարեան ազգ. Նակաան սենեկին Ն. Գալաց.

Ազգն Հայ գրավաճառաց և պատրէ գարուն ի գրավաճառաց քով.

Գինն կազմեալ արդիականին 23 դր.

ԹՈՒՄԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ Նոր Դասագիրք (մասնաւոր և գրաւոր) Ա. և Բ. տարիներու համար. Դ. տպագրութիւն բարելաւեալ և յաւելեալ. Աշխատասիրեալ Ց. Դ. Փալաղանեան. Գին 3 դրչ.

ԹՈՒՄԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ Նոր Դասագիրք Գ. տարւոյ համար. Աշխատասիրեալ Ց. Դ. Փալաղանեան. Գին 3 դրչ.

ԹՈՒՄԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ Նոր Դասագիրք Նախապատրաստական կարգաց համար. Աշխատասիրեալ Ց. Դ. Փալաղանեան. (Վերոյիշեալ երկու դասագրքերը միասին կազմեալ). Գին 5 դրչ.

Երաշխաւոր Նոր և գիւրաւարոյ երգանակաւ պատրաստեալ ոգի գասագրոց կենդանաւորին է Մէրճան, Մարգարեան գրատուն, թիւ. 57. Մասնաւոր գեղչ կը լինի բաղաքիս դպրոցաց համար.

ԱՄԱԴՈՍ

ՏՐԱՄԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ֆորիեանց Խան Վ. Գալեր Աղբիւրեան Լուսանկար Հեղինակին Տ. Խաչիկ Սարգիսեան. Վ. Աստաֆեան

Տրամաբանութեան հանանուած այս գասագիրքը որ 1871 թուականին տպագրուած է՝ ալեկոյին վարժարանաց մէջ կարեւոր պէտք մը լեցնելու գործածուելով տպուած և շատ սեղերէ խնդրուած էր. Հեղինակին. Արմենաս վանական Գեր. Խորէն Ցրուգան, վերատես տպագրեալ տպագրելով. առած է. Կը գտնուի գրավաճառաց քով. Գինն է 6 գահեկան.

ԲԱՆԱԼԻ

ԱՆԴԻՆԱՅԻՆ ԼԵԶՈՒԻ

Վարժ Հայ Գասագրաց

Աշխատասիրեալ Գ. ԳԱՂՅԱՆԱՄԱՐԵԱՆ

Ռ. Տպագրութիւն ընդարձակ և յաւելեալ

Անդինայի լեզուն ուր բանաստեղծ տարբերներէ ի վեր գործածութեան մէջ գտնելով փոքրով տպագրեալ է տեղ ունեցեր եղեալ և իր նպատակին ամբողջ առաջնորդող ուղեցոյց մ'ըլլալ.

Ռ-տան և անասարանաց ուրն երբորդ տպագրեալ և ճոխացեալ տպագրութիւնն պիտի արժանանայ մեծագոյն ընդունելութեան.

Գինն է 10 դրչ.

ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ

ԿԱՄ

ՍԻՐՈՒՆ ՁՐԹՈՒԱՐՔՆ

ԲԱՆԱՀԱՆԱՑ ԵՐԵՍԱՐԴԻ ԳԻՐՔԸ

Ամ Ինդիրքին պատկերներով զարդարեալ

Սոյն գասագիրքը ամենց ամալ հրատարակեալ ՊԻԵՐԱԿԱՆ կամ ՄԱՆԱՆՑ ԳՐՔԻՆ Բ. մասն է. և կը պարունակէ՝ մանկական երգեր, փոքր հատուածներ, ամանեներ, ուսանեներ և փոքր պատմութիւններ.

Գինն 2 գահեկան

Կը վաճառի Մարգարեան գրքատունը. Մէրճան փողոց. գաղտնոց համար 0.0 13 գրչ. կը լինի.

ԱՌԱՋԻՆ ԳԻՐՔ

ԳԱՂԻԵՐԻՆԷ Ի ՀԱՅ

ԳԱՐԳՈՒՄԱՆՈՒԹԵԱՆ

Ի ԳԻՏՈՒ ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԱՑ

Ամբարձ

Ռ. Ե. ԳԼԻՊԻՒՆ

ՀԱՅԵՐԷՆԻ ԵՒ ՏԵՂԵԱՑԻԱՆ

(Գրաբար)

Կը Ծախուի ամէն Հայ գրավաճառաց քով. Ի գին և գահեկան. Կենդանատեղին է Արամեան տպարանն, 13. Մարգարեան խան.

ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՆՈՐԵՐԵԼԻՆՈՒՄ

Կ. Պոլ. Թ-ԿԻ-ԼԻ- է-ԷՐ. ԹԻ- 35 -ՏԻ-ԱՆ ԹԱՐ ՅԻՆԸ

Բաց վաճառատուն՝ որ 1883 տարուան ներս հաստատուած է, մի քանի մեծագոյն հեռարարութեան ամենագեղեցիկ գրքերու հանրագոյն գասագրքերու հանրագոյն կարգեցեալ գրքերու հանրագոյն ամենագեղեցիկ գրքերու հանրագոյն ամենագեղեցիկ գրքերու հանրագոյն ամենագեղեցիկ